

PARS TERTIA.

Quis modus in occupationibus bene peragendis tenendus, ut cum decoro & fructu perficiantur.

Dum surgis.

MANÈ cùm evigilas, à JESU & MARIAE sanctis Nominibus vigilia auspicare. Habetur in historijs, dæmones manè velut dato signo ad vigiliam nostram convocari, ut nos per diem reliquum infestent. Si JESUM & MARIAE sub hoc signum, velut auditum, invocemus, consternabuntur, ubi nimirum viderint, diem iterum ab his auspicijs inchoare.

Subjunge statim cum adoratione, gratiarum actione, aureum introitum: *Benedicta sit Sancta & individua Trinitas, Pater & Filius & Spiritus Sanctus. Confitemur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Gloria Patri & Filio & Spiritui Sancto, &c.*

Dum te induis.

Inter induendum, partim actus elice quibus S. Angelum custodem tuum & Dominum, recognoscas, eidemque omnia tu commendes; partim invoca SS. Patronum tuum.

uos. Proderit etiam, varia Christi appa-
ramenta, funes, albam vestem, chlamy-
em, coronem spineam, suarum vestium
mutationem, & similia memorari. Si ve-
rò ex memoria Officium S. Crucis vel Im-
maculatæ Conceptionis calles, illud ipsum,
lum te induis, decurre. In his autem
actionibus ab ipsa resurrectione decórum in
omnibus servandum, ut te ipsum revereas.
is.

Dum te lavas.

Dum manus lavas, cogita, & vide; ne
cum Pilato laves illâ die, non in aqua, sed
in lacrymis pauperum, aut sanguine innocen-
tium. Et promitte internè, nihil te contra
iustitiam pro toto mundo facturum.

Dum faciem abluis; statue, ut mundam
velut imaginem DEI retineas, ne veniali-
bus deliberatis conspurces, vel planè in-
bestialem formam mortali aliquo crimine,
quod avertat, transmutes animam.

Dum te pectis.

Inter pectendum Divinæ providentiæ te
tuâque omnia committe, quæ pilum uni-
cum, si eidem fideris, non permittet ab ad-
versario ullo avelli, vel perire quidpiam,
quod precium unius pili valeat. Neque
oberit, actum serium doloris illo textu eli-
cere cum confidenti ad DEUM refugio:

(a) Domine ne longè facias miseratione tuas à me: misericordia tua & veritas tua semper susceperunt me. Quoniam circumdederunt me mala (passionum, afflictionum, peccatorum, &c.) quorum non est numerus comprehenderunt me iniquitates meae, & non potui ut viderem, multiplicatae sunt, super capillos capitis mei: & cor meum dereliquit me. Complacet tibi Domine, ut eruas me: Domine ad adjuvandum me respice, &c.

Matutina Oratio & Consideratio.

Vestimentis ornatus, unicum minimum Quadrantem animæ tuæ, si ejusdem salutem amas, coram Crucifixo, vel ad Venerabile Sacramentum Domui Tuæ proximum obversus, tribue. A DEO, inquam, & animæ rebus, quantumvis gravissima negotia urgeant, diem auspicare. Quadrans hic unicus, & negotiorum celeritatem decursum facilitabit, & benedictionem causabit. Quid autem hoc quadrante faciendum?

Sis gratus: Cor offer: Opus dispone futurum.

(Et quidem in unione Meritorum JESU & MARIE, pro gloria DEI augmento, pro salute animæ tuæ ac totius mundi, &c.)

Vita peccatum: Subsidiumque pete. Suadeo in particulari:

(a) Psalm. 39. v. 12.

PRI-

PRIMO. Actus illos Alexandri VII. in quibus omnis succus heroicorum actuum, ac devotionum consistit, & quibus meliores vix invenies, ad Crucifixum vel vicinum Ven. Sacram. dirigere. Alexandri VII. vocare placet. Eò quòd eosdem sua Sanctitas ab uno è Patribus Nostræ Societatis formari voluerit, eosdémque singulis diebus usurpârit. Sunt autem hi:

ADoro Te Sanctissima TRINITAS, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, tres Personæ, unus & solus DEUS.

Dejicio me in abyssò mei nihili, sub conspectu Divinæ Majestatis Tuæ.

Credo firmissimè, paratus mille vitas profundere, in contestationem omnium eorum, quæ nobis in Sacra Scriptura revelâsti, & per Ecclesiam tuam credenda proposuisti.

Omnem spem meam in Te colloco, & quidquid possum habere boni, sive spiritualis, sive corporalis, & in hac & in altera vita, id totum desidero, spero, & volo solum consequi de Tua manu, DEUS meus, vita mea, & unica spes mea.

Consigno Tibi hodie, & in perpetuum, corpus & animam meam, omnes potentias meas, memoriam, intellectum, voluntatem, & omnes sensus meos.

Protestor, me non consentire, neque
B 5 con-

consensurum unquam, quantum in me est, in ullam rem, quæ fiat vel cum minima offensa Tuæ Divinæ Majestatis.

Propono firmissimè, impendere omne esse meum, facultates, ac vires meas, ad servitium & gloriam tuam.

Paratus sum suscipere, quascunque adversitates mihi Paterna Tua manus immiserit, ad dandum gustum beatissimo Cordi Tuo.

Vellem me totum, quantusquantus sum, impendere, & procurare, ut ab omnibus Tibi serviatur; atque omnes homines Te glorificent & ament DEUM Creatorem suum.

Gaudeo summè de Tua æterna felicitate, & exulto de Tua magna gloria, in cœlo & in terra.

Gratias Tibi ago infinitas, pro innumeris beneficijs, quæ mihi & toti mundo collata sunt, & in dies incessanter à benignissima Tua providentia conferuntur.

Amo infinitam Bonitatem Tuam, propter seipsam, ex toto affectu cordis & animæ meæ; & vellem, si possem, amare eo amore, quo Te amant Angeli, & Homines justī, cum quorum amore conjungo imperfectissimum amorem meum.

Offero Divinæ Majestati Tuæ, in unione meritorum passionis, vitæ & mortis CHRISTI, Beatissimæ semper Virginis, & omnium
um

um Sanctorum, ex nunc, pro semper, omnia opera mea, pretiosissimo sanguine JESU Redemptoris Nostri lota & involuta.

Statuo omnino, participem me facere, quantum possibile est, Indulgentiarum per actiones hujus diei, & illas applicare per modum suffragij pro animabus purgatorij.

Volo etiam omne illud, quod possum, offerre in poenitentiam, & satisfactionem meorum peccatorum.

DEUS meus, cum Tu sis infinite dignus omni amore & servitio, siquidem Tu es, qui es; doleo, quantum possum maxime, de omnibus peccatis meis, illaque detector, supra omnia alia mala: peto humilime veniam, facioque firmissimum propositum, nunquam offendendi Tuam Bonitatem in æternum.

In vulnera tua me proiicio, ô IESU, ibi me absconde & defende, hodie & semper, donec largiaris gratiam videndi Tui & amandi in æternum, Amen.

JESU, MARIA, & JOSEPH.

Vobis dono meum Cor, & Animam meam.

SECUNDO. Super tria puncta te reflecte. *Primum* est: DECLINA à MALO. quòd velis fugere, & vitare omne peccatum hac die, & omne id quod rationi dissonum est, declinare. Non offendere DEUM (adductis varijs *Motivis* ex DEO,

passione Christi, remorsu conscientiae, Novissimis) non Proximum tuum. Non hoc & illo, tuo proprio peccato & passione. vitaturum te omnem occasionem, in qua titillari, vel periclitari vel succumbere solebas: & quidem eâ fortitudine ac resolutione, ut non puerile propositum, sed constantem Vitum decet; qui mori malit, quàm scœdum aliquid, & contra Divinam Majestatem scienter admittere. Non tantum autem occasiones declinandæ, sed incidentes primæ malignæ suggestiones, & cogitationes jugulandæ, si tutissimi velimus esse. Dole præterea de peccatis præteritis, eadem detestare, fugam omnem propone, misericordiam DEI & vulnera Christi implo-
ra, ut te suâ gratiâ hoc die protegat, ut tibi occasiones paternè subtrahat, in quibus casurum prævideret.

Timorem insuper ne labaris assume. *Semper timendum*, ajebat S. Philippus Neri, & *nunquam sibi confidendum est, quia dæmon ex improviso adoritur, & tenebris involvit intellectum; quig non timet, victus est; nam nudus auxilio DEI est.* Et alio loco disertè monet: *Pessimè facit, qui sibi confidit: & is qui se se in peccandi conjicit occasiones dicendo: non labar; labitur plerumq; majore cum damno animæ suæ.* Ideo qui non vult labi, non debet sibi confidere, & de suis præsumere viribus, sed Domino dicere:

re : Ne mihi confidas Domine , neve aliud à me quàm peccatum expectes : ni mihi sis auxilio , labar certissimè . Ut verò magna ex parte nostra diffidentia nos ad omnes passus comitari debet , ita maxima in paternam DEI protectionem fiducia rebus est conjungenda : ubi tamen nobis plus diffiderimus , securiores de auxilio DEI esse poterimus . Dum homo facit , quod est in ipso (dicebat B Bugerius Franciscanus , dum interrogaretur , cur ita fugeret aspectum foeminarum , cùm illum minimè posset timere) DEUS quoq. facit , quod est in seipso , & hominem custodit à lapsu . Sed dum homo naturam permittit ferri libere in ea , ad quæ propendet , tum DEUS permittit , ut homo sufficienti tantùm adjutus auxilio , facile cadat . Idem in aliis materiis suppone.

Secundum punctum est : FAC BONUM . Peragere , inquam , officium maximè boni Christiani , qui se speret ex factis suis vitam æternam consecuturum . Facere inquam , omnia ad amissim , & optimo quo fieri solet modo , sine respectibus humanis , 1. cum bona intentione . 2. involuta meritis & passionibus Christi , beatissimæ Virginis & Omnium SS. 3. ad gloriam DEI purè dirigendo : formari autem ac præmitti potest illa intentio negotijs per diem secuturis ; inter negotia vel occupationes quascunq. mens occultè , ut ab arbitris non notetur ,

elevari, Christi sanguis pro salute tua & totius mundi offerri &c. Alioquin si actiones nostræ bonâ intentione non investiantur, non formentur, ita futes erunt, ita vacuæ merito, quasi non fuissent. Quod si fecerimus, censebimur vivere in continuo DEI amore, cum ingenti meritorum & retributionis thesauro. Duplex enim est amor DEI: unus *affectivus*, alter *realis*: ille consistit in affectibus piis, elevatione mentis, & formali tendentia in DEUM per amoris actus. Quos actus, quis continuare poterit in hac vita distractionibus obnoxia, quis in turba negotiorum? iterari tamen & resumî possunt, ut moraliter continuari censeantur. *Realis* amor (præter affectuosum) sanctis viris usitatus, in eo consistit, ut re amemus DEUM, hoc est, ut bonâ intentione præmissâ laboremus, scribamus, consultemus, legamus, quidlibet faciamus vel de DEO, vel propter DEUM, quæcunque demum negotia, quantumlibet secularia tractari debeant. Hic est perpetuus focus amoris, qui in cordibus justorum semper ardet, animatus ac sufflatus per occultam, inter labores, mentis ad DEVM elevationem. Ita (ut reliquos Sanctos & conjunctos DEO Viros omittam) piissimus Imperator Ferdinando II. faciebat, qui cum Audientias daret, consiliisque gravissimorum negotiorum attentus interesset,

esset, eadem, cum bona intentione inchoabat, inter earundem decursum (ubi præsertim graviores difficultates oriebantur) admotâ ad pectus & cor manu, cruce signabat, donum intellectus & consilii efflagitabat, DEO se vivere, agere, & regnare protestabatur.

Non parcamus DEI thesauris, qui nobis pro minimo passu vel motu DEI causâ, sunt servituri per totam æternitatem.

Huc spectat magna audere & conari, multa facere pro DEO, quorum aliqua per hanc diem, si opportunitas ferat, destinari possunt, opera eleemosynæ, Religionis, & cultûs DEI augmentum concernentia. Certi actus Virtutum per decursum diei pro Exercitio destinati.

Tertum punctum est : TOLERA PATIENTER, ut toleremus patienter eo die adversa, quæ Divina manus nobis immittere dignabitur. Sunt autem Adversa Externa & Interna. Inter *externas* adversitates computantur, inclementia cœli, æstus, frigus, turbatum aut pluvium tempus, persecutiones, malæ vel humiles de nobis opinioniones, sinistræ interpretationes, directi vel indirecti contemptus, famulorum, vel quibus convivimus mores inconditi, damna fortuita, famulitij causales errores, sinistra fortuna & successus, & his similia; pro quibus, cum venerint, præmuniendus animus,

ut

ut sine ulla excandescencia, sine signo si fieri possit externo, sine interna etiam notabili & culpabili commotione tolerentur.

Internæ sunt, ex parte animi, corporis afflictiones, hypochondriacæ, apprehensiones, quæ tamen seriâ in DEUM resignatione, ex motivo Christi patientis, tolli deberent. Corporis indispositiones, ægritudines, &c. Et hæc de involuntarijs intelligenda. Nam & voluntariæ aliquæ tolerantia seu afflictiones cuilibet domui & statui sunt nonnunquam assumendæ.

Super hæc ergo puncta breviter quidem, sed efficaciter Reflexio cum generoso proposito, animique præparatione, & quadam veluti obarmatione instituenda. Si quis alterum quadrantem adjicere possit ac velit, tum Litanijs de SS. Nomine JESU & Beatissima Virgine, vel pio puncto legendo & ruminando se occupabit, cum firmissimo proposito, quod illam diem sine malo ullo transigere, & per bonas intentiones varijs occupationibus præfixas & illigatas, unicum DEUM intendere velit.

TERTIO. Nullam diem omitte, quin manè ac vesperi, Actum Amoris DEI & Contritionis elicias. Cum in his ipsissimum salutis punctum velut in cardine gyretur. Duplicem formulam tibi subnecto, quarum primam Pater Bernardus Colnagus, vir magnæ probitatis in Societate nostra; alteram

ram P. Mutius Vitellescus ejusdem Societatis Generalis usurpabat. Tu utrique assuesce, ut opportunè in periculo mortis idem exercere non omittas.

Primus Actus Amoris & Contritionis, qui etiam unà cum sequenti, Sacramento Pœnitentiæ præmitti potest;

1. Ego Domine DEUS amo te, voloque tibi bene super omnia: quia Divina Tua Majestas ita meretur. 2. Atque ideo doleo super omnia, quòd te offenderim: quia Divina Tua Majestas, id non merebatur. 3. Propono te nunquam offendere ob eandem rationem. 4. Propono obsequi Legi tuæ, confiteri, pœnitentiam imponendam mihi à Sacerdote perficere, cum spe Sanctissimæ Tuæ Passionis, quòd mihi sis condonaturus.

Secundus Actus Amoris & Contritionis.

Agnosco DEUS meus lumine fidei, quòd sis Dominus meus & supernaturalis ultimus finis meus. Dedico tibi & consecro cor meum, amando te super omnia: & hoc amore motus abhorreo ac detestor quàm maximè omnia peccata mea, solummodo ideo, quòd sint contra Bonitatem Tuam. Summè doleo, quòd illa commiserim; idque non alia de causa doleo, quàm quòd displicuerim tibi & offenderim te! Offero
tibi

tibi firmum Propositum, te nunquam amplius offendendi. Parce, Domine, poenitenti, contrito, humiliaro! qui tametsi gratiâ tuâ sit indignus, recurrit ad misericordiam tuam, sperans ab illa remissionem peccatorum suorum, ut possit corde in hac vita purgato & mundato, videre te, & gaudere de te in altera, & in æternum, Amen.

Quia verò ad eliciendos tales actus speciali prorsus DEI auxilio indiges, sequentibus suspirijs, Divinum amorem implorare, & quasi prolicere poteris.

Da mihi amantissime DEUS cordis mei, ut te amem semper *ex toto corde meo*, & præter te nihil amem. *Ex tota mente mea*, ut omnia, & singulas actiones ad maiorem tuam gloriam sincerissimè dirigam. *Ex tota anima mea*, ut eam tibi purissimam conservem, omnesque illius potentias in tui solius amore & honore occupem. *Ex totis viribus animæ & corporis*; *ex tota virtute*, omnia faciendo perfectissimè ad dulcissimum cordis tui gustum; *ex tota fortitudine*, non cedendo ullis tentationibus, difficultatibus, vel periculis, Amen.

*Sacrificium Missæ quotidie
audiendum.*

Vix est invenire munus intra illas Civitates, ubi Sacerdotes complures ad manum

num habentur, quod Sacrificio Missæ audiendo tempus non indulgeat, si modò animæ nostræ seriam curam habere, si cum DEI amore vivere velimus. Audiendum ergo eâ (quâ par est tanto mysterio adesse) reverentiâ. Diximus suprâ, negotium totius Mundi & salutis animæ nostræ agi in quovis Sacrificio. Certè non aliter quàm in ipso monte Calvariæ, si modum excipias, *quatenus non mors Christi, sed memoria illius, similiter nostram non desistit operari salvationem sacramentaliter.* (a) Quis ergo se propter fuitiles occupationes vel prætextus occupationum à tanto bono separare, audeat, in quo de summa rei suæ tractari novit?

Modum autem audiendi Sacrum suaserim, ut occupatus, Rosarium primâ Sacri medietate piè decurrat; altera Sacri parte in mysterio Passionis ita ferventer ac reverenter occupetur, quasi Christo verè Crucifixo adesset, cùm revera idem Christus adsit, & incruentè Crucifixio repræsentetur. Quando Christus in cruce pendebat, quisquis adstitit ex fidelibus, tenerrimè compatiebatur Christo, & Sacrificium illud æteno Patri, ex parte itidem suâ ad placamentum offerrebat, maximâ uti res postulabat reverentiâ animique fervore.

Soli scurræ & blasphemi Scribæ, cum

(a) Pet, Cell, de Pan. c. 1.

impiis Senioribus & Aulicis Pilati procaciter garriebant. Vide ne sis Aulicus Pilati, ne hanc classem intres, quisquis vel hñscere, ne dicam protervâ fronte loqui audes eo tempore, quo Cherubim & Seraphim abyssali verecundiâ suffunduntur & contremiscunt. Utere potius hoc Sacrificio, varia petendo, cum nec tu, nec Ecclesia tota opportunius medium habeat, quidpiam efficacius impetrandi.

NEGOTIA.

Si sequantur *Negotia*, hæc bonâ intentione, (ut manè Promisisti) cum unione Christi meritorum, sunt pertractanda diligenter, alacriter, integrè & perfectè juxta muneris exigentiam. Claudendâque secretâ mentis ad DEVM elevatione vel gratiarum actione.

MENSA.

Mensa statò tempore peragenda. *Beata terra*, inquit Ecclesiastes. cap. 10. *cujus Rex nobilis est, & cujus Principes vescuntur in tempore suo.* Si Domum tuam & animum bene regis, Rex nobilis es, & in familia (quamvis civili) Principes habes, si filios & familiam, ut filios DEI decet, in timore DEI, bonisque moribus gubernas. Stato, inquam, tempore, quantum negotia publica permittunt. Qui ordo magna facit compendia Cocis, & ciborum saporis.

In

In accessu ad mensam ne te pudeat Christianum esse, ut accumbas non præmissâ benedictione bruti more. Memineris illius Davidici asserti, te quantus quantus sis, ex sola DEI gratia id habere, quod in mensa vides. Possè adhuc fieri ut pane indigeas. (a) *Omnia à te expectant* (vide quòd exceptus non sis) *ut des illis escam in tempore.* Dante te illis, colligent: aperiente te manum tuam, omnia implebuntur bonitate. Avertente autem te faciem, turbabuntur: auferes spiritum eorum & deficient, & in pulverem suum revertentur.

Formulâ autem, si Clericus non es, pro benedictione, brevissimâ uti potes: *Benedic Domine nos, & hæc tua dona, quæ de tua largitate sumus sumpturi, per Christum Dominum nostrum. Pater noster, &c.* In qua brevi formula & nos & præsentia dona benedici à DEO poscimus, & illa ex DEI largitate recognoscimus, atque ad impetrandam benedictionem, Christi mèrita præsentamus. Et illâ formâ uti potes, quâ S. P. N. Ignatius initio utebatur: *Nos & ea, quæ sumpturi sumus, benedicat DEUS Trinus & unus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus. Pater noster.* Subjungebat hic post mensam: *Laus DEO, pax vivis, equies defunctis. Tu autem Domine miserere nobis. Beata Viscera. P. noster.*

Tu

(a) Psalm. 130.

Tu vel hoc, vel: *Agimus tibi gratias omnipotens DEUS pro universis beneficijs tuis, qui vivis & regnas in secula seculorum &c.* subungere potes, cum *Pater noster.*

Intra comestionem differ à pecude, quod comedit quia sapit, Tu quia prodest: & quantum prodest, & utiliter & commodè ad peragenda negotia & DEO serviendum. Memor tamen alicujus particulæ, defraudato gustu, DEO præsentandæ. Quot centeni actus ex ré tam levi per annum computarentur? quis enim intra tempus prandii vel cænæ, uno bolo, qui palato arrideat, privari, DEI causâ, non possit? Sint Discursus (ubi Colloquium licitum) in mensa plani, sine ulla famæ rosione. Habemus etiam in Ecclesia Reges ac Principes, qui mendicos commensales habebant. Tu, si potentior es, subinde non exclude Religiosos Christi servos, & in paupertate vicarios, aut Nobiles egentiores. Solvet DEUS abunde hanc tuam quadram sic benevolam, sic humilem, & promisso illo: *Venite benedicti, &c. quia esurivi & dedistis mihi, &c.* & bonâ insuper famâ inter homines, qui ejusmodi dignationes, non jactantiâ, sed benedictionibus rependant.

LUSUS.

Lusus ita condire oportet, ut in vanitate, profusione, vel avaritia non subsistatur; sed

sed anima sedata, interpolatis in DEUM
elevationibus, recreetur.

H O R A XII.

*Horam duodecimam ne unquam negli-
ge. Si mensæ strepitus auditum soni im-
pediat, famulum monitorem constitue.
Tum saluta DEI Matrem, & te Christo eâ-
dem horâ in Crucem elevato salutis tuæ
causâ, tenerrimè commenda, recitato illo
versu: Christus factus est pro nobis obediens
usque ad mortem, mortem autem Crucis. Et
Oratione nunquam satis laudatâ: Respice
quæsumus Domine super hanc familiam,
quam, pro qua Dominus noster JESUS
Christus, non dubitavit manibus tradi nocen-
tium, & Crucis subire tormentum.*

H O R A III.

*Horam itidem tertiam, quâ Dominus
JESUS in Cruce expiravit, suadeo, ut ob-
serves, & idem dicens, Mortem Christi,
patri æterno pro te, pro tua familia & ne-
potijs, pro toto mundo, & animabus in
urgatorio detentis offeras. Magnas DEI
benedictiones experieris.*

Officia Urbanitatis.

Diximus pro septima Occupatione Vi-
tationes familiarium institui posse. Qui-
us occasionibus, cùm variæ Urbanitates
intercedant, varioque à varijs animo pe-
gantur: non abs re fecerimus, si fructu
eritorio bonas à malis, vei instructuosis
se-

secernamus, & easdem ipsas nostræ animæ fructuosas reddamus. Totus mundus inter politiores ita studet urbanitatibus, ut unam subinde omittere gravissimum delictum videri possit apud nonnullos. Similium urbanitatum exempla passim habemus in Scriptura sacra. In Assueri Aula, & erroribus ibidem ab Aman, à Regina Vasthi commissis. in Canticis Canticorum, ubi Sponsa cum Sponso, laudibus, & complementis, ut loquimur, decertat. De omissa urbanitate comitivæ, gravem sensum apud (a) Saulem Regem conceptum reperiēs; nostro tempore similibus exemplis, iu vario statu hominum; non caremus. Fundamentum harum observationum politicarum est triplex. Honor, Amor, & obligatio, vel spes promissæ ad obligationem. Quem enim honorare volumus, vel cogimur; quem amamus, & cui obligati vivimus, vel vivere decernimus, huic affectus nostros consecrare studemus. Fiunt autem hæ politicæ triplici ex animo. 1. Pseudopolitico, simulato, falso, juxta statum auræ mutabili, vitioso, & ut loquimur, ad apparentiam, &c. cum signis affabilibus & externæ urbanitati sincerus in corde animus non correspondet; cum internam v.g. superbiam, externis actibus humilitatis vestimus.

(a) 1. Reg. c. 10, v. 27.

nus; cū mansuetissimos Agni mores fo-
 infecus ementimur, intus interim odio &
 indicta inferenda pleni, occasione data,
 el amotis extraneis, leones domesticos
 induimus. Utinam non magna ex parte
 modus hic ante alios dominaretur! Cū
 deo familiaritatem sive Religiosorum, sive
 liorum, extrinsecè captamus, quia idem
 Principe, Illustribusque Viris, fieri vide-
 mus; seriò autem de rebus conscientia (ut
 loquin Viri Principes ac primarij faci-
 nt) cum iisdem non tractamus, &c. 2. Ani-
 mo morigero, polito & genuinè urbano,
 & virtute morali comitatis, veritatis, ob-
 servantia, gratitudinis, amicitia, &c. quā
 cultus inter genus humanum laudabiliter
 appositè usurpantur, cū vinculum so-
 cietatis & affectuum magis exinde coales-
 cat. 3. Si elevetur animus ad altiora mo-
 va, faciendo hæc omnia juxta mensu-
 ram decentia, ex veritate, quia DEO
 placet, admiscendo motiva veræ humili-
 tatis, reverentia & observantia, sinceri &
 verè benevoli affectus Christianæ hospi-
 litatis & similium ex divino motivo usur-
 patorum,

Particulares casus esse possunt: saluta-
 ones officiosæ, scripto, verbo, & opere.
 honor dextrae attributus, & præcedentia
 olata. Visitationes mutua. Sermones
 e absentibus ex composito, hospitalitas &

exceptio convivialis. oblationes honorariae & munuscula officiosa, promissa auxilia. obsequia delata, vel exhibita. mod loquendi concinni & urbani. vultus comis, situs reverens, comitivæ, & quid quid demum in torno vel rubricis Aulici continetur. Quæ cum inter humanos viros sint valde usitata, hoc nitidiora & solidiora apparebunt (addente DEO gratiam officio, quod ex virtute procedit) quò meliore secundum DEUM intentione, germanaque sinceritate convestientur.

Vespertina Oratio.

Pro vespertina Oratione, Examini Conscientiæ, Litanias Omn. SS. præmitte. Patronos quærimus pro dente, oculis, capite, similibusque corporis affectionibus &c. pro salute animæ vix unum vel alterum eligimus, reliquis Sanctis propè neglectis, quorum tamen intercessio non potest non esse salutaris & in conspectu DEI ob multiplicationem efficax & preciosa. quin ergo Omn. SS. colligimus, & patrocinium firmitus inclamamus? Ultimò tandem vicinum Venerabile Sacramentum adora. S. Angelum Tutelarem pro custodia Tuæ Domus supplex constitue. In Crucifixi demum vulnerate conjice, & ut evigilando diem inchoasti, ita claude ac indormi in SS. Nominibus JESU & MARIA.

Si subinde intra noctem evigilas, horum
nominum non obliviscere. S. Philippus
Nerius suadebat præmitti ante somnum:
Te lucis ante terminum. ut placidior nox
esset, sine somnijs & impertinentibus,

Confessio & Communio.

Ad Diarium etiam spectat, Sacramen-
tum Confessionis & Communionis con-
gruè obire. Quoad frequentiam, præstat
certè sæpius quàm rarius communicare.
pro quo puncto, vide allata in Micis Eu-
charisticis cap. 12. §. 7. & consilio tuæ
conscientiæ medici reliquum committe.

Confessio certè toties iteranda esset, quo-
ties te mortali admissio peccato, reum æter-
næ pœnæ adverteres. Tua res agitur &
eterna quidem. Tu videris, quomodo
ibi pro negotio seculorum consulas, quo-
modo tam audacter habitâ copiâ facili
Confessariorum per noctem vel diem dis-
serre audeas.

Confessio porrò peragenda, non ex con-
suetudinis accessu, sed serio dolore ac pro-
posito seriæ emendationis, cum omnimo-
la detestatione. Alioquin confessio tua
periculum subit invalidationis & Sacrile-
gii. Neque tibi de fragilitate blandire ob-
relapsus in idem vitium, quodcunque tan-
tem. Aliud est enim fragilitas subinde
abens, aliud in peccatis iisdem constantia.

Neque te per consuetudinem excusa, quæ consuetudinem tollere obligaris. Quis te dolere seriò, ac propositum emendationis habere credat, quem æquè hoc anno ut præcedenti peccare novit? Valor & regula doloris, non longè differt à Regula Emendationis.

Surdum, rudem, mutum, minùs exemplarem, meticulosum, respectibus cum dissimulatione laborantem Confessarium, si securus esse velis, ne quære. Peccata verò ipsa clarè, ut facile Confessarins dijudicare possit, voce expressivâ, sine deproperatione, confessa à non confessis separa, cum aliud iudicium in hujusmodi requiratur. Species explica, non confunde, nec generice profer, quod in specie dicere teneris. Numerum in gravibus enuclea. De rebus tandem intra Confessionem dictis, & processu Confessionis ne mentionem fac unquam, cum sit Sacrosanctum Tribunal. Post Confessionem verò peractam, iterum propositum, ne historicum, non reum egisse videaris. Pœnitentiam humiliter accepta, perfectè imple.

Ad Augustissimum Sacramentum accessurus, præmitte aliquam humiliationem, mortificationem, tranquillam à negotiis pacem, eleemosynam, & longiorem cum DEO conjunctionem, conversationem. De rancore integerrimè extirpando, nulla

hic mentio, ubi Sacramentum est solius amoris, & ex quo indignè suscepto, terribile iudicium ad mortem sequitur.

Non mittendus hic Panis canibus, qui se mutuò rodunt, qui dentes ubi possunt ad mordendum acuunt. Sumpturus ergo sacrum panem, omni quâ potes reverentiâ utere; nullam sufficientem esse posse à Creatura, tibi firmissimè persuade. Ne igitur parce situi corporis decentissimo, animoque profundissimo. Non es re verâ dignus, ut à Sacerdote porrigente monearis; sola DEI est dignatio, cujus amor infinitus ad te descendere dignatur. Peractâ communionem actus elice, quos optimos noveris ex Asceticis & precatorijs. Optimè tibi consulis, si Actus suprâ nominatos resummas, & liberalem gratiarum postulationem adjungas, te tuâque omnia misericordiæ Christi commendes ac consignes. Quoad moræ tempus, Judam non imitare, qui acceptâ buccellâ (quasi frustum panis accepisset,) continuo exivit.

Ad particulas etiam bonæ diei adverte, ut quædam tempora cum lucro transigas, eliciendo actus, Christi Sanguinem offendo, rosario terendo, libello inspiciendo, de rebus pijs aliqua inspergendo, dum templa vel cruces transis, dum ad locum Officij discedis, dum audientiam præstolaris, intra Domum inambulas, &c. hæ par-

ticulæ si bonis actibus terantur, à nullo mortalium notabuntur, DEO tamen non valde conjungent, & ingentia cœli lumina comparabunt, absque notabili nostra fatigatione.

ITER.

Cùm quodlibet iter (humanis commercijs frequenter necessarium) varias molestias contineat, Sessionem diurnam, situm invariabilem, jactationem & concussionem, clausuram, varias aëris inclementias, & hæc omnia pluribus horis aut diebus continuari soleant: meritò aliquid innuendum videtur, tum ut molestiæ diurnæ leniantur, tum ut tantum, plurium horarum tempus absque ullo fructu non dilabatur. Fieri ergo in itinere possunt hæc exercitia:

1. A signo Crucis viam ordire, statimque molestias obventuras per bonam intentionem offer, uniendo meritis Christi, varijsque ejusdem pro salute nostra peregrinationibus, adscisce in custodes SS. Angelos, sanctum insuper Patronum quempiam tuo itineri præfice.

2. Ora Itinerarium, Litanias Lauretanas, & Omnium SS. Ave maris Stella. Sub tuum præsidium, cum subjuncta Oratione: *Defende quæsumus Domine Beatâ MARIA semper Virgine intercedente istam ab*

omni

omni adversitate familiam, & toto corde tibi prostratam ab hostium propitius tuere clementer insidijs. Per Christum Dominum nostrum, &c. Magnificat cum Collecta: Famulis tuis quæsumus Domine cælestis gratiæ munus impertire, ut quibus B. Virginis partus extitit salutis exordium, Visitationis ejus votiva solemnitas (vel, commemoratio) pacis tribuat incrementum. Qui habitat in adjutorio altissimi. Antiphona de SS. Angelis, vel Angele DEI. De profundis: pro omnibus fidelibus, illo itinere vel vicinia defunctis.

3. Rumina aliquid de Passione Christi, dirigendo ad mores tuos, ut illumineris, inciteris, inflammeris ad imitandum Christum, extirpando malas inclinationes tuas, validiores præsertim. Potest etiam una vel altera sententia vel versus ex Psalmis considerari, vel Reflexio mentalis fieri de vita tua (quomodo in negotijs securo & tranquillo juxta virtutem animo procedere debeas) cum proposito emendationis, si quid emendandum occurrerit, & gratiæ ad exequendum postulatione,

4. Colloquium varium institue, juxta fontes colloquiorum, de quibus suprâ mentionem fecimus.

5. Sit moderata piarum rerum cantilena, quod etiam à Principibus fieri nonnunquam solet,

6. Rosarij recitatio.

7. Actuum variorum per Rosarij sphaerulas iteratio, adorando DEUM, benedicendo, misericordiam DEI postulando conformando se voluntati Divinae, gloriam ipsius maiorem desiderando, Christi Sanguinem, MARIAE, & Sanctorum merita, æterno Patri pro salute nostra & totius mundi (etiam Fidelibus Defunctis) offerendo.

8. Lectio libelli varij Spiritualis & eruditi, Typo præsertim majore, aut tali, quod commodè intra motum legi possit. Item Lectio Negotiorum, si urgent.

9. Cum varia ex montibus, vallibus, arboribus, floribus, saxis, objecta occurrant & aliquâ similitudine mentem in bonum pellicere possint, ut v. g. mons Calvariae in memoriam incidat, hortus Oliveti, via Christi, via virtutis dura, aspera, senticosa, plana Peccatorum, &c. Prata insipientium, tam variae creaturae nostri causâ, ut per eas ad fidelius DEI obsequium & æternam salutem juvemur, productæ: salubriter talia per oculos corporis, mentis oculis instillabuntur.

10. Omnes devotiones, debitas vel arbitrarias conare antè in Via, quàm hospitium subintres, peragere.

11. Ut incommoditates hospitij toleres, prodromos cum B. Francisco Borgia præmit-

mitte, considerationes videlicet humiles, patientes, &c. Sunt qui ab Angelo petant tale hospitium sibi disponi, quod nec animæ nec corpori sit obfuturum.

12. Quando accedis pagum vel Civitatem, Venerabile Sacramentum (idem facere potes aliquando per decursum diei) in spiritu adora, & SS. Angelos omnium, Justorum præsertim ibidem degentium, saluta, gratiam ab ijsdem pete. ita N. P. Petrus Faber è primis S. Ignatii Socijs faciebat.

13. Sunt, quos non pudet intra currum, Imaginem alicujus Sancti vel Christi effigiem appendere, ut occasionem præbeat, mentem ad superna elevandi.

14. Intra hospitia cautus esto, quisquis homo es, ne latrones S. Bernardi, tuæ animæ quoquo modo insidientur. Quantus verò demum sis, odorem aliquem pietatis ac virtutis in hospicio relinque. Nec vespertinam commendationem (aut Angelicam Salutationem) ob respectum humanum omitte.

15. In hospitij benigno animo de precio pertracta. Eleemosynarum memor esto.

16. Si longius iter capeffas, animæ munimentum per Confessionem & Sacram. Communionem renova.

17. Si famulitium habes, de necessario victu & potu ad virium refocillationem.

aut conservationem libenter provide, cùm majores incommoditates tam in itinere quàm hospitio sint â famulis subeundæ.

18. Sacrum non facilè, cùm illius copiam habere potes, omitte.

19. In fine itineris, Te DEUM Laudamus, vel Laudate Dominum omnes gentes, cum pio ad DEUM affectu recita.

20. Ita denique tempus viæ tibi fructuosum redde, ut vegetior ad negotia domestica revertaris.

Mortificatio.

Neque contra propositum fuerit, aliquid de Mortificatione in Diario nostro innuere, cùm cuivis Christiano pro qualibet die suadeatur â Christo teste S. Luca: (a) *Dicebat autem ad omnes: si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.* Et sanè non est status ullus, qui non habeat insignes occasiones tolerantiae. Quisquis voluntariè, cum bona intentione, DEI amore molestias tolerat, hic felicissimus censeri possit. Multi multa & gravia patiuntur cum afflictione animi & corporis, sed absque fructu. Vir Justus, omnia sibi convertit in bonum, ut nihil sinat sine spe retributionis abire. Ut verò duplex est materia,

(a) Cor. 9. v. 23.

, cum materia, ita duplex Corporis & Animi Mortificatio, sive illa sit spontaneè assumpta, sive oblata & acceptata. Potest mortificari Corpus per sensus.

Oculos mortificabis, si te ab illo subinde continueris, quod libenter videres. Particulares sunt actus: non accedere ad fenestram, nec prospicere, quando præsertim pruritus urget, vel strepitus auditur. Tene oculos in fræno, in aulis, intra cubiculum alienum. Si quodcunque rarum vel pulchrum objectum (non intelligimus illicitum vel cum periculo animæ conjunctum hoc enim per se declinandum est) occurrat, oculos vel avertas omnino, vel in mora, ne scilicet tam citò intuearis, te mortifices. aut certam tibi horam vel diem præfigas, quâ non sis aspecturus illud, ad quod vehementius inclinas.

Odoratum mortificabis, si planè à floribus abstineas, aut subinde per breve spatium, aut etiam per diem Feriæ sextæ v. g. in honorem Passionis Christi, vel Sabbati quo die; donando illam olfactus suavitatem Christo pro te afflicto & Beatissimæ Virgini. Licet tibi offeratur fasciculus florum; teneas quidem, sed non olfacias, & Christo Crucifixo ad Oratorium tuum vel Imaginibus, præsentis. Nisi aliquid pulchrius statuere velis, & usum florum in Paradisum coelestem differas. Etiam est laudabile,

nullos circumferre odores. optimus odor nullus odor. conservata mundities optimè solet fragrare.

Tactus Mortificatio. Non tractare subinde flores. Potest etiam quiscunque aliquo ictus manuali chordâ vel flagello, brachio v. g. infringere. Sanguis non profluet, meritum tamen ex sensu acuto veniet. Facile per unam horam, si toto die non lubeat catenula vel armilla pungens gestatur. Facile situs incommodus, stando, sedendo flexendo, per aliquod tempus toleratur. Etiam ornatus, si certò die inclinatio propriat, in alterum diem translatus, DEO placebit.

Gustus & Linguae. A sapido bolo v. ferculo abstinere. à pulchro fructu, pomis specialiter eleganti v. g. item à primitij fructuum, quando primâ vice mensæ inferuntur. Quod si commodè (quin advertant alij) abstinere non possis, saltem per moram aliquam gustus fraudari potest, ut seriùs apprehendas, mortificatâ festinatione appetitûs. Pro gustu mortificando est latissimus campus, illis præsertim mensis: quæ gustum variè proritant.

Lingua mortificatur per moderatam loquelam, vel quando conceptus aliquis pulcher & concinnum dictum occurrit, superimitur tamen vel differtur. Si cum suaviter etiam intra recreationem sine offensâ cum

cum sale perstringaris, & reddere possis, subinde tamen cohibeas, & urbanè duntaxat refundas; Si errorem casualem non excuses; nova & jucunda audita, referre protrahas ac differas.

Auditus mortificatur, ut si te casu auditus rerum jucundarum fefellit, applaudentibus alijs, desiderium causæ inquirendæ suppressas. idem de narrationibus novorum, quæ ad directionem nihil important, intellige; ut non avertas auditum à veritate (â rebus pijs) & ad fabulas, res varias & inutiles audiendas, convertaris.

Si præterea dictum projectum contra te, vel audire dissimules, vel patienter sustineas. Si ineptos strepitus, sine excandescencia tolere.

Mortificatio ANIMI est longè præstantior. Quando appetitus maximè concupiscibiles & irascibiles, ita moderamur & frangimus, ut sola Ratio gubernet. quod fiet, quotidianâ cum vitijs lite, objurgatione sui & austerâ quadam virtutis censurâ, rixâque perpetuâ cum interiori homine.

Qui hoc certamen gloriosum inire decrevit, suam in genere mortificationem, advertere debet, ac particulares deinde occasiones conscribet, ut cum suo Jebusæo tam diu certet, donec Ratio virilis, non, sæmoneus Affectus, gubernamentum ac Regimen domûs interioris evincat. Idem de

varijs victorijs rerum inordinatarum & excessuum intellige. Habes v. g. inordinatos appetitus, ad lulum diuturnum, vel alienas domos, conversationes liberiores, ex quibus etiam detrimentum famæ tuæ oriri possit: rescinde illas heroicè, animum tuum periculis alioquin ab hac dissolutio-
ne forsan obnoxium, coërce. Exitum ex domo moderare, occasiones suaviter declina, alias occupationes prætende, animum honestis negotijs (olim profuturis) domi excole. Proclivem te ad choleram advertis; turpitudinem hujus vitij bestialis potius, quàm humani, per Reflexionem bene penetra, particulares casus prævide, & obarma te propositis ad eventuras occasiones.

Pro hoc puncto sit hæc tibi conclusio. Nullus est major hostis meus, quàm ego ipse: quod est infallibile: quò ergo me magis vlcero, hoc tutior ero. Qui amat animam suam, permittendo illi, ut sine fræno juxta inclinationes vivat, perdet eam: qui perdiderit eam sædam, inveniet eam pulchram.

Infirmitas.

Hæc est varia. Primò repentina, cum violentia; qualem experiuntur apoplectici, phrenetici, oppressiones cordis vel pectoris, in quibus, ubi naturæ violentia fieri
ad-

advertitur, celerrimè, quantum permittitur, actus brevissimus, sed intensus Contritionis eliciendus, auxilium DEI implorandum, anima JESU & MARIE commendanda, Confessarius accelerandus, de signo pro absolutione, si fieri possit, conveniendum.

Secundò, Ordinaria, podagra v. g. cholici dolores, catarhi, calculi, vel ob excessum intemperantiæ graves indispositiones. hæc infirmitas patienter acceptanda & toleranda. Ubi autem talem hospitem venire notaveris, cogita illud assertum S. Philippi Nerij, quò ait: Dum quis ex morbo decumbit corporali, cogitare debet ac dicere: isthanc mihi DEUS immisit ægritudinem, eò quòd aliquid à me desideret. Quare, constituo omnino mutare vitam (tamen cum ipsius auxilio) & me ad frugem meliorem recipere. Vel illud ejusdem Sancti effatum: Illi, qui immissam à DEO non fert æquanimiter crucem, verè potest occinì: tu non es dignus, quem visitet DEUS, nec tantum mereris bonum. Vel: Qui affligitur, ne indulgeat querelis, cum tribulationes nobis à DEO amantissimo Patre nostro Dominòq; clementissimo, non nisi ad majorem in cælo coronam promerendam immittantur. Vel tandem illud servus DEI proprium: Si quis gnæreret (ait idem S. Philippus Nerius,) quæ maxima Crux Servo DEI possit accidere?

dere? responderi posset: Crucem ipsius esse maximam, omni carere cruce.

Tertiò, Diuturna, circa quam speciale Diarium formandum esset.

Quartò, Extraordinaria, cùm sensim vires deficiunt, ut incertum videatur, an ulterior vita, vel mors planè sit expectanda.

Quæcunque demum sit infirmitas præter primam, hæc pro Nundinis meritorum habenda, &

1. Acceptanda est benigno animo à Paterna DEI manù, neque animus in tristitiam deiciendus, ob illa, quæ infirmis accidunt; qualia communiter sunt: paroxismus, sitis, languor, situs, tædia, res negatæ, medicinæ adversæ, cibus vel potus insipidus, Visitantium defectus, insomnia, desolationes, derelictiones vel neglectus famularis, rerum appetitarum penuria.

2. Hac conformitate suppositâ, frequenter oblationes dolorum & molestiarum, DEO offerendæ, & uniendæ cum Passione Christi, meritis Beatissimæ Virginis & SS. offerendæ inquam pro gloria DEI, ut DEUS etiam ex hac occasione patientiæ, maximè honorificetur; ut eidem pro admissis offensis satisfiat; pro afflictis in mundo; pro his qui nos offenderunt; pro Defunctis; pro Ecclesiæ publicis necessitatibus.

3. Actus breves jaculatorij varij (si unquam

quam in vita, jam vel maximè) internè tamen ut plurimum, eliciendi; commendando se, & auxilia petendo varia à Beat: Virgine ac Sanctis.

4. Magna ex parte sit cogitatio nostra, nos sub umbra Christi cruci affixi cubare, quò omnia nostra desideria conformanda & dirigenda.

5. Colloquia & piarum rerum collationes.

6. Aquæ lustralis usus prope lecticam adhibeatur. Oculorum autem obtutui, Patientis vel Crucifixi Domini effigies, cum Icone Beatissimæ Virginis vel Patroni proprii præfigatur. Legimus de S. Augustino, Psalmos sibi ad parietem cui accubabat præscripsisse, ut vivaciùs tali objecto ad concludendam beatè vitam animaretur.

7. Sæpiùs age cum Confessario; neque semper ab eodem Sermonis initium vel deductionem expecta, sed opportunas huic temporì quæstiones deprome, quibus tua leniantur tædia, spes foveantur, dubia diluantur & instructiones petantur.

8. Si te à DEO evocari contingat, horum præcipuè ad thronum DEI recordare, qui tibi ultima obsequia corporalia & spiritualia præstiterunt.

9. Quantum fieri potest, conscientiam tuam statu maximè securo constitue. Veniam ab his, quos offendisti, vel te offensum

sum ab illis nôsti, accipe, & ex corde omnibus dimitte.

10. Circa finem Vitæ, legitur à quibusdam Christi Passio, vel illud, quo Fides & Charitas erga DEUM inflammatur. Tu ex Preciosis Occupationibus tibi aliquam maturè designa.

11. Si vires ferant, lectioni piorum fratrum, eorum præsertim, qui vitas & gesta Sanctorum continent, insiste, vel per Imagines perlustra.

12. Plures preces & Sacrificia pro finis gratia, DEO præsentata.

13. Singularem erga DEI misericordiam, & beatissimæ Virginis Mariæ patrocinium, fiduciam concipe; ut relicto mundo & desperatis à creatura omnibus auxilijs, ad DEUM unicum asylum tuum, per JESU merita & Mariæ intercessionem recurras.

14. Sanctissima JESU & Mariæ nomen frequenter invoca, quæ adversarijs erunt pro terrore, tibi pro solatio, munimine ac felici ad æternitatem incundam tesseræ.

15. Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ex consilio Confessarij subinde usurpa.

16. Sacris Indulgentijs ab Ecclesia concessis utere.

17. Ita te subtrahe & extrica cogitationibus à mundo (salvâ rerum dispositione ut nihil de illo, sed de solo DEO, de tua anima in æternitate cogites.

18. Ul

18. Ultimò tandem vide , ut seriò tibi unico vaces ; cùm tu solus hujus tragœdiæ humanæ in theatro lecti personam agas , & in ingressu ad æternitatem, nullo, ex mundo comite , acturus sis. Impedimenta propinquorum vel officiosæ urbanitatis rescinde.

Elegans hujus rei exemplum habemus in Bartholomæo Principe Omurano Japonensi ; qui nec de filijs suis quidquam, moribundus audire voluit. Ut habetur 5. parte Histor. Societatis JESU lib. 7. pag. 347. Accesserat ad eum Oleo Sacro perunctum Nobilis ex Aulicis , qui recepto in Japonia more , animam agenti Principi in aurem insusurraret : ecquid haberet novi mandati , quod ad Sancium & Linum Filios perferri cuperet ? Hic aperiens bonus senex natantes in morte oculos , & intempestivum monitorem severè intultus : Sancium, inquit , & Linum, quæ narras nomina ? non dixi vobis , audire me aliud deinceps nolle, nisi JESUM & MARIAM ?

Sacrificium denique ultimum pto te celebrari procura. 1. Pro satisfactione omnium culparum contra DEUM admissarum. 2. Pro gratiarum actione DEO Patri , qui te creavit ; Filio , qui te tam amarâ morte redemit ; Spiritui Sancto , qui te vocavit ; Proque omnibus beneficijs quæ accepisti à DEO in statu Viæ mortalis, vel accepturus eras , nisi te indignum ostendisses.

ses. 3. In Fidei, Spei, Charitatis protestationem. 4. Ut in gratia DEI (animo charitate per contritionem & amore eidem unito) spiritum exhalet.

Dispositio rerum & animæ circa finem Vitæ.

Ad Diarij denique complementum pertinere videtur, ultimæ diei nostræ curæ specialis, quoad sani vivimus, habendam cum ab eo puncto supremo tota salus nostra dependeat. Consistit hæc cura in duplici præparatione. Remotâ (quanquam quis mortalium remotam dicere possit) & proximâ, quæ immediatè mortem anteceedit.

Fit autem hæc præparatio per dispositionem rerum & animæ. Sunt qui testamentum ad instimitem supremam vestigium differunt, ut his nimirum occupationibus animæ propriæ gravissima negotia (inconsultè profecto) impendant. Pro animæ verò cura, pauci dum vivunt, serio laborant. Vix enim bona quæpiam in solatium & fructum animæ ab aliquibus in vita fieri videbis, pleraque post mortem differuntur, ut Heredes de Sacris, proindeque rebus alijs pijs sint solliciti. Sed quàm salimur! quot moræ ab heredibus (nobis in Flammis constitutis) injiciuntur?

quot

quot executiones negliguntur aut omit-
untur? quot litigia per annos, ut aliquod
bonum legatum, solatijs & refrigerijs no-
stris alioquin destinatum, extorqueatur?
quod aliàs absque ulla lite, cum fructu ani-
mæ nostræ, dum vivebamus, confici potuif-
set. Quis melius tui vel tuæ voluntatis ac
desiderij curam habebit, quàm tu ipse?
quàm liberalis præterea & munificus erga
DEUM censeberis esse, qui das illud vel as-
signas in articulo mortis, quod deinceps
retinere non pòtes? Fac ergo bonum ani-
mæ quamdiu poteris; potiora nimirum pro
DEI gloria & pauperibus sublevandis, per
eum dum vivis, exequendo, sive sint pia do-
nata, sive multitudo Sacrorum procurata
pro satisfactione, pro gratia finali, in pro-
mitionem Divinæ Majestatis, pro gratijs
& virtutum augmento: Reliqua, quæ vitæ
superfutura existimas (salvis illis ad quæ
obligaris) pro ulterioribus animæ necessi-
tutibus dispone. Atque hæc de remotio-
nis præparatione accipienda.

Ubi ultimus supremæ vitæ articulus in-
traverit, accuratum scrutinium institue, ac
semper throno gratiæ in Confessione subji-
ce, ut facilius coram Justitiæ Divinæ Tri-
bunali subsistas. Proderit, actus & mo-
tus varios ex libro *De Preciosis in morte*
Occupationibus deligere, ac magno sensu
devotionis exercere. Si sequens actus mo-
ribus

ribundo instilletur, ipseque piè suggestu
ruminet, non facilè periturum putem,
DEUS ipse amicis quibusdam suis declara
re dignatus fuit, teste Lud. Blofio:

DOMINE DEUS, ego sum miser ille
quem tu pro paterna bonitate tua creâsti,
per ignominiosam mortem Unigeniti tui
de potestate inimici redemisti: Tu solus in
perium & dominium in me habes, meque
salvare potes, secundùm immensam mis
ericordiam tuam, in qua spero & confido.

Adjungi possunt sequentes actus: Pec
cavi Domine contra te, major est tamen
pietas tua, quàm iniquitas mea. Ne pro
jicias me à facie Tua: ne confundas me à
expectatione mea, quia speravi in te: Se
cundùm multitudinem miserationum tuarum
salvum fac servum tuum. Custodi me Domine,
ut pupillam oculi tui, sub um
bra alarum tuarum protege me. Respice
& exaudi me Domine DEUS meus. Illu
mina oculos meos, ne unquam obdormi
am in morte, ne quando dicat inimicu
mêus: Prævalui adversus eum. Qui tri
bulant me, exultabunt si motus fuero: ego
autem in misericordia Tua speravi. In man
us tuas (cruci pro me affixas) commend
spiritum meum.

Item actus Amoris & contritionis, sup
positi, petitiones illæ ad patientem Chri
stum directæ: Anima CHRISTI San

Sanctifica me, Corpus Christi salva me, &c.
 Item ad Beatiss: Virginem, dicendo: MA-
 CLARA Mater gratiæ, &c. O Domina mea,
 Sancta, &c. & his similia. Reliqua vide
 sub titulo proximè præcedenti.

Ultimò tandem, DEUM velut unicum
 Centrum & Bonum tuum magis æstima,
 nàm Creaturam. Plus de Æternitate
 quàm de tempore sollicitare.

PARS QUARTA.

REFLEXIONES à Christiano
 sæpius usurpandæ.

ET illud tanquam saluberrimum
 suadeo, ut nullam diem elabi finas abs-
 que hora, quâ sine ullo respectu ab omni-
 bus avulsus negotijs ac personis, in te ip-
 sum ingrediaris, solusque tecum, statum
 animæ præsentem ac futurum pertractes.

Sed alterutrum opponēs: Vel tibi tem-
 pus defore, vel molestum esse, turpe utrum-
 que Christiano! cujus vita, non aliud esse
 debet, quàm iter ad ÆTERNITATEM.

Unquid duodecim sunt horæ diei? (a) Un-
 am ergo tuæ animæ DEOque ipsi negave-
 ris? Ingredere classem sublimium anima-
 rum, & te à ponderibus terræ, à terreno-
 rum videlicet hominum sæce, (quorum

dor-

(a) Joan, II. v. 9.